

Darshan Kaur v. Malook Singh (G. C. Mital, J.)

27. ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (4) ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਨ ਗੁਣਕ ਸੋਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ।

28. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ। 2,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਗੁਣਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 3,84,000 (2,000x12x16)। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਸੀ। 3 ਲੱਖ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 3 ਲੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 10% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ, ਭਾਵ FAO 200/1976 ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸਲਾਹ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 500 ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1981 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 11-ਐਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

31 ਅਗਸਤ 1982।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ 25— ਜੁਲਦੂਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ— ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਲਈ ਫਰਮਾਨ— ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਾਈ ਰਕਮ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜੁਲਦੂਰ ਵਿਖੇ—ਜੁਲਦੂਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾਲਤ—ਕੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

4.) 1982 PLR 486.

ਜਿੱਥੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਲੰਧਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਹ' ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਘੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਾ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਨੁਭਾਗ। ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19, ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਜਾਂ 27 ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 3 ਅਤੇ 6)।

18 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਐਮ. ਐਸ. ਲੂਨਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ।

ਏਕੇ ਚੋਪੜਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

1. ਮਲ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਨੇ 15 ਨਵੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ

Darshan Kaur v. Malook Singh (G. C. Mital, J.)

ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ 366 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1 ਫਰਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਨੂੰ, ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬਾਈ ਗੁਜਾਰੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਤੀ ਕੋਲ 6 ਕਿੱਲੋ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੈ। 35,000 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿੱਲੋ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਗੀਚਾ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੋਲ 20 ਤੋਲੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੇਪਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ। 800 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲਟਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। 350 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਗੜੀ ਬਖਸ਼ਾ, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੱਕੇ ਗੁਜਾਰੇ ਲਈ 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਖਬਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਜੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਗੜੀ ਬਖਸ਼, ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ

"ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ?"

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਫੂਲੀ, (1) ਅਤੇ *ਏ.ਆਰ. ਮਨੁਸਵਾਮੀ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਹੰਜਾ ਰਾਣੀ* (2), ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜੁਲੰਦੂਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਹੈ।

2. ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਓਮਹੋ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1972 ਰਾਜਸਥਾਨ 313.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1975 ਮਦਰਾਸ 15.

ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"19. ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ— ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-

- (i) ਵਿਆਹ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ
- (ii) ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
- (iii) ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਾਂ

(iv) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ।

"25. ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ -

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਾਸਿਕ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੋਧ ਸਕਦਾ ਹੈ

Darshan Kaur v. Malook Singh (G. C. Mital, J.)

ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।

- (3) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਪਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ, ਇਹ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।"

3. ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ) ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ-

- (i) ਵਿਆਹ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ
- (ii) ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
- (iii) ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਾਂ
- (iv) (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ)

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੰਗਠਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, " ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। . ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਤਲਾਕ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 'ਇਟ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਾ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਖਾਸ ਭਾਗ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਜਾਂ 27 ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮੁੜ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ।

4. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਮਿਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। i

5. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਤੀ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸਾਬਕਾ ਧਿਰੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ

Darshan Kaur v. Malook Singh (G. C. Mital, J.)

ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਤਨੀ ਨਾਲ, ਸਗੋਂ ਪਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ, ਪਤਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੱਕ ਖਿੱਚੇਗੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਿਤੀ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ 27 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਲੰਧਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ, 20 ਸਤੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ., ਪੀ. ਸੀ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਐਸ. ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2018

3 ਮਾਰਚ 1983 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼, ਕਲਾਸ-ਆਈਪੀਡਬਲਯੂਡੀ (ਬੀ ਐਂਡ ਆਰ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨਿਯਮ, 1960—ਨਿਯਮ 6(ੳ), 9 ਅਤੇ 22— ਕਲਾਸ-1 ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਕਲਾਸ-2 ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਲਾਸ-1- ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫ ਕੀਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟ-ਕੀ ਨਿਯਮ 6(a)- ਨਿਯਮ 6(a)- ਦਾ ਘੇਰਾ-ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ-ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-ਨਿਯਮ .22- ਕੀ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ

ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ